

Amnestija: amnezija

Antologija sodobne slovenske poezije

Amnestija: amnezija

Antologija suvremene slovenske poezije

Prijevod

Goran Jankovič

TAJA KRAMBERGER

Taja Kramberger, rojena 1970, je pesnica, esejistka, prevajalka in zgodovinska antropologinja. Je glavna urednica revije Monitor ZSA – Revije za zgodovinsko, socialno in druge antropologije. Živi v Kopru, kjer je tudi zaposlena na Fakulteti za humanistične študije. Doslej je objavila sedem knjig poezije, od tega pet v slovenščini: Marcipan (1997), Spregovori morje (1999), Žametni indigo (2004) Vsakdanji pogovori (2006) in Opus quinque dierum (2009). V avstrijski bibliofilski založbi Edition Thanhäuser iz Ottensheima je izšla dvojezična zbirka Gegenströmung/Protitok (2002). Večjezična knjiga Mobilizacije/Mobilizations/Mobilisations/Mobilitazioni je izšla leta 2004. Njene pesmi so bile objavljene v različnih literarnih antologijah in revijah v različnih jezikih. Udeležila se je številnih mednarodnih literarnih srečanj v Evropi in Kanadi. V slovenščino prevaja literarna dela (mdr. R. Juarroza, M. Obita, N. Abrutyte, Gaa Xingjiana) in znanstvena besedila (P. Bourdieuja, L. Wacquanta, R. Barthesa, L. Valensi, N. Wachtela, M. de Certeauja, D. Jodelet, I. Kershawa itd.), objavila je vrsto esejev in člankov o literaturi in umetnosti.

Taja Kramberger, rođena 1970., pjesnikinja, esejistica, prevoditeljica, antropologinja povijesti. Glavna je urednica Monitora ZSA – Revije za povijesnu, socijalnu i druge antropologije. Živi u Kopru i zaposlena je na Fakultetu za humanističke studije. Do sada je objavila sedam knjiga poezije, pet na slovenskom: Marcipan (1997.), Spregovori morje (1999.), Žametni indigo (2004.), Vsakdanji pogovori (2006.), Opus quinque dierum (2009.). Austrijski bibliofilski izdavač Edition Thanhäuser iz Ottensheima, objavio je dvojezičku zbirku Gegenströmung/Protitok (2002.). Višejezična knjiga Mobilizacije / Mobilizations / Mobilisations / Mobilitazioni je izašla 2004. Njene pjesme su objavljivane u različitim literarnim antologijama i revijama na različitim jezicima. Sudjelovala je na brojnim međunarodnim književnim susretima u Europi i Kanadi. Na slovenski prevodi književna djela (R. Juarroza, M. Obita, N. Abrutyte, Ga Xingjiana) i znanstvene tekstove (P. Bourdieuja, L. Wacquanta, R. Barthesa, L. Valensi, N. Wachtela, M. de Certeauja, D. Jodelet, I. Kershawa, etc.), objavila je niz eseja i tekstova o literaturi i umjetnosti.

Degradacija (5. januar 1895)*

I.

*Videli bodo na mojem obličju,
brali bodo v moji drži,
prepričali se bodo
o moji nedolžnosti.*

Nič niso videli,
nič prebrali in se
temu ustrezno
tudi prepričali.

Alfred Dreyfus,
kapetan francoske vojske,
oče dveh majhnih otrok,
pokončen kakor menhir
v jutranjem soncu, je
degradiran pred
celotnim vojaškim zborom
École militaire.

Mračne prikazni duha
se kopicijo nad mestom.
Spodaj, v njihovi senci,
stoji zlomljen človek
s potezami osamljene
koze Umberta Sabe
na obrazu: v njem
odmeva tožba
ogni altro male,
ogni altra vita.

Degradacija (5. siječnja 1895.)*

I.

*Vidjet će na mom liku,
čitati će iz mog držanja,
prepričavat će se
u moju nevinost.*

Ništa nisu vidjeli,
ništa pročitali i
tomu odgovarajuće
ni uvjerali.

Alfred Dreyfus,
satnik francuske vojske,
otac dvoje male djece,
uspravan kao menhir
u jutarnjem suncu,
degradiran je pred
cjelokupnim vojnim zborom
Ecole militaire.

Mračne prikaze duha
gomilaju se nad gradom.
Ispod, u njihovoj sjeni,
stoji slomljen čovjek
s crtama usamljene
koze Umberta Sabe
na licu: u njemu
odjekuje tužba
*ogni altro male,
ogni altra vita.*

* Sve pjesme su iz ciklusa o aferi Dreyfus (1894. – 1906.), koji je dio knjige *Opus quinque dierum* (2009.), i prikazuju različite aspekte i detalje dešavanja u vrijeme afere.

II.

Telo se silovito napne,
da bi preneslo krivico, ki vdre
kakor strupeno neurje
skozi mejo kože.

Telo se silovito razpne
v poligon brezumnega trka
dveh konsistenc, dveh različnih drgetov:
linča drhali in dostojanstva osebe.

Fotografija po degradaciji Dreyfusa
prikazuje kot nenadno uvelo rastlino,
kot oskrunjeni kraj memorije
po barbarski plenitvi.

Ali smo res lahko prepričani, da
so skrunilci obvladani, da se je
eksterminacijski orkan dejansko končal?

Ali pa je morda le narasel in neopazno zajel
ves svet, ki zdaj navidez spokojno živi v
zatišju njegovega notranjega očesa?

II.

Tijelo se silovito napinje
ne bi li podnijelo krivicu koja provaljuje
poput otrovne nevere
kroz granicu kože.

Tijelo se silovito raspinje
u poligon bezumnog sudara
dviju konsistenci, dvaju različitih drhtanja:
linča svjetine i dostojanstva osobe.

Fotografija po degradaciji Dreyfusa
prikazuje kao iznenada uvelu biljku,
kao oskrnavljeno mjesto memorije
nakon barbarske otimačine.

Možemo li doista biti prepričani kako
su oskrnjivači svladani, kako se
eksterminacijski orkan faktički završio?

Ili je možda tek narastao i neprimjetno zahvatio
cijeli svijet, koji sad naizgled spokojno živi u
zatišju njegovog unutarnjeg oka?